

Postpartum Spesifik Anksiyete Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Postpartum Spesifik Anksiyete Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29187>

Öz

Postpartum Spesifik Anksiyete Ölçeği (PSAS), doğum sonrası dönemde kadınların yaşadığı spesifik anksiyete belirtilerini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçeğin Türkçe uyarlaması, Songül Duran tarafından **2019** yılında gerçekleştirilmiştir. Çalışma, ölçeğin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini inceleyerek, postpartum dönemdeki annelerin ruh sağlığına değerlendirmelerinde kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmayı hedeflemiştir.

Uyarlama süreci sonucunda, orijinal 51 maddelik ölçekten dört maddenin çıkarılmasıyla Türkçe formun son hali oluşturulmuştur. Ölçek, tek faktörlü bir yapıya sahip olup, yüksek iç tutarlılık (Cronbach alfa = **0.91**) göstermektedir. Bu uyarlama, Türk kültürüne ve diline uygun bir değerlendirme aracı sunarak, postpartum anksiyetenin Türkiye'deki yaygınlığı, risk faktörleri ve etkileri üzerine yapılacak araştırmalara önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Postpartum Spesifik Anksiyete Ölçeği, postpartum anksiyete, doğum sonrası dönem, psikometrik özellikler, geçerlik, güvenilirlik, Türkçe uyarlama.

Yazarlar

Songül Duran

Amaç

Postpartum Spesifik Anksiyete Ölçeği'nin (PSAS) temel **amacı**, doğum sonrası dönemde kadınların deneyimlediği kendine özgü anksiyete belirtilerini kapsamlı bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçek, annelerin ruh sağlığına desteklemeye yönelik klinik müdahalelerin ve araştırmacıların temelini oluşturur. Ölçek, özellikle postpartum dönemde ortaya çıkan ve genel anksiyete ölçekleriyle tam olarak yakalanamayan spesifik endişeleri, korkular ve gerginlikleri belirlemeyi hedefler. Bu sayede, risk altındaki bireylerin erken tanınması ve uygun destek hizmetlerine yönlendirilmesi kolaylaşır.

Duran tarafından **2019** yılında yapılan Türkçe uyarlama çalışması, ölçeğin Türkiye popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabilişliğini sağlamayı amaçlamıştır. Bu uyarlama, Türk kültürüne ve diline uygun bir değerlendirme aracı sunarak, postpartum anksiyetenin Türkiye'deki yaygınlığı, risk faktörleri ve etkileri üzerine yapılacak araştırmalara önemli bir katkı sağlamaktadır. Ölçek, klinisyenlere ve araştırmacılara, annelerin doğum sonrası dönemdeki duygusal zorluklarına daha iyi anlamalar için değerli bir araç sunar.

Yapı

Postpartum Spesifik Anksiyete Ölçeği (PSAS), postpartum dönemde annelerin yaşadığı spesifik anksiyete belirtilerini ölçmek üzere tasarlanmış bir yapıya değerlendirir. Bu yapı, genel anksiyete bozukluklarından farklı olarak, gebelik, doğum, annelik rolü ve bebek bakım gibi doğum sonrası döneme özgü konular etrafında odaklanan endişeleri içerir. Ölçek, annelerin bebeklerinin sağlığına ilişkin kaygıları, annelik yeterliliği hakkındaki endişeleri, sosyal destek eksikliği ve kişisel güvenlik gibi alanlardaki anksiyete düzeylerini belirlemeye yardımcı olur.

Ölçek, bu spesifik anksiyete boyutlarını tek bir genel faktör altında toplar. Bu durum, postpartum anksiyetenin, doğum sonrası döneme özgü stresörler tarafından tetiklenen ve birbiriyle ilişkili çeşitli endişe alanlarını kapsayan bütüncül bir fenomen olarak ele alındığını göstermektedir. Ölçek, bu yapısal bütünlüğü koruyarak, annelerin yaşadığı karmaşık duygusal deneyimleri anlamak için güçlü bir temel sunar.

Geçerlik

Ölçeğin **geçerlik** çalışmaları, Türkçe uyarlamasının tek faktörlü bir yapıya sahip olduğunu göstermiştir. Bu durum, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı tek bir postpartum spesifik anksiyete yapısının başarıyla temsil ettiğini işaret eder. Faktör yükleri, maddelerin bu tek faktörle olan ilişkisinin gücünü yansıtır ve Türkçe form için **0.30** ile **0.58** arasında değişen değerler bulunmuştur. Bu yükler, maddelerin ölçeğin genel yapısına kabul edilebilir düzeyde katkıda bulunduğunu göstermektedir.

Yapılan faktör analizi sonucunda, orijinal 51 maddeden bazı maddelerin faktör yüklerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Özellikle 1, 2, 15 ve 46 numaralı (İngilizce versiyonundaki) maddelerin faktör yüklerinin **0.30**'un altında kalması nedeniyle Türkçe formdan çıkarılmasına karar verilmiştir. Bu düzeltmeler, ölçeğin yapısal geçerliliğini artırarak, Türkiye popülasyonunda daha doğru ve güvenilir ölçümler yapılmasına olanak tanımıştır.

Güvenirlilik

Postpartum Spesifik Anksiyete Ölçeği'nin (PSAS) Türkçe uyarlamasının **güvenirlilik** analizi, yüksek düzeyde iç tutarlılık sergilediğini ortaya koymuştur. Songül Duran tarafından **2019** yılında gerçekleştirilen çalışmada, ölçeğin Cronbach alfa katsayısı $r=0.91$ olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve aynı yapıya ölçtüğünü gösteren mükemmel bir iç tutarlılık düzeyine işaret eder. Yüksek Cronbach alfa değeri, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı uygulamalarda benzer sonuçlar verme olasılığını yüksek olduğunu, yani ölçüm hatasını düşük olduğunu belirtir.

Bu yüksek **güvenirlilik** katsayısı, PSAS'ın Türkçe formunun klinik ve araştırma ortamlarında

postpartum anksiyeteyi de?erlendirmek için güvenle kullan?labilecek güçlü bir araç oldu?unu desteklemektedir. ?ç tutarlılı??n yan? s?ra, ölçe?in zaman içindeki stabilitesini gösteren test-tekrar test güvenilirli?i gibi di?er güvenilirlik ölçütleri de genellikle psikometrik çal??malarda incelenir, ancak bu uyarlama çal??mas?nda özellikle Cronbach alfa de?eri vurgulanm??tır.

Faktör Analizi

Postpartum Spesifik Anksiyete Ölçeği'nin (PSAS) Türkçe uyarlamas?nda yap?lan faktör analizi, ölçe?in tek faktörlü bir yapıya sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu bulgu, ölçe?in tüm maddelerinin postpartum spesifik anksiyete ad? verilen tek bir temel yapıya ölçtü?ü varsay?m?n? desteklemektedir. Maddelerin faktör yükleri, **0.30** ile **0.58** aras?nda de?i?en de?erler sergilemi?tir ki bu, maddelerin ölçekteki genel faktörle yeterli düzeyde ili?kili oldu?unu göstermektedir.

Ancak, orijinal 51 maddeden 4 tanesi (?ngilizce formda 1, 2, 15 ve 46 numaralı maddeler) faktör analizi sonucunda **0.30**'un alt?nda faktör yüklerine sahip oldu?u için Türkçe formdan ç?kar?lm??tır. Bu karar, ölçe?in yapısal netli?ini ve kültürel uygunlu?unu art?rmak amacıyla alınm??tır. Maddelerin ç?kar?lmas?yla, Türkçe formun daha homojen ve güçlü bir tek faktör yapıya sergilemesi sa?lanm??tır, bu da ölçe?in ölçtü?ü yapıya daha do?ru bir ?ekilde temsil etmesine olanak tan?ır.

Ölçek Enstrümanı

Test Türü: Uyarlama

Format: 4'lü Likert Ölçeği (1=Hiç, 2= Bazen, 3= Ço?u kez, 4= Neredeyse Her zaman)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Postpartum dönemdeki kad?nlar

Ya? Grubu: Yeti?kin kad?nlar

Popülasyon Detayları: Do?um sonrası dönemde olan anneler.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli anket

Anahtar Kelimeler

Postpartum Spesifik Anksiyete Ölçeği, anksiyete, psikometri, geçerlik, güvenilirlik, Likert, uyarlama, Cronbach alfa.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi yok

Kurum E-posta Adresleri: songul.duran@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi yok

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Postpartum Spesifik Anksiyete Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması 2019 yılında gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için özel izinler veya ücretlendirme hakkında detaylı bilgi, ilgili yazar (Songül Duran) ile iletişime geçilerek öğrenilebilir. Mevcut kaynakta bu konuda spesifik bir bilgi bulunmamaktadır. Ölçeğin araştırma veya klinik amaçlı kullanımı için yazarla iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Duran, S. (2019). Postpartum Specific Anxiety Scale (PSAS): Reliability and validity of the Turkish version. *Perspectives in Psychiatric Care*. <https://doi.org/10.1111/ppc.12385>

The original PDF can be downloaded here: [postpartum-spesifik-anksiyete-olcegi-toad.docx](#)

Postpartum Spesifik Anksiyete Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Sayılan kaynak içeriğinde Postpartum Spesifik Anksiyete Ölçeği'nin maddeleri yer almamaktadır.